

(Ministru kabineta
2008.gada _____._____
Rīkojums Nr.   )

DARBA AIZSARDZĪBAS JOMAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA

2008. – 2010.GADAM

Informatīvā daļa

**Rīga
2008**

SATURS

	Lpp.
Ievads	3
1. Situācijas raksturojums	4
2. Programmas sasaiste ar valdības un ministrijas prioritātēm un atbalstītajiem politikas dokumentiem, kā arī plānošanas reģionu attīstības programmās un stratēģijās noteiktajām prioritātēm	8
3. Programmas mērķis un apakšmērķi	9
4. Plānotie programmas politikas rezultāti un darbības rezultāti	10
5. Rezultatīvie rādītāji programmas politikas rezultātu un darbības rezultātu sasniegšanai	11
6. Galvenie uzdevumi programmas rezultātu sasniegšanai, to realizēšanas laika un finanšu plānojums, kā arī par to izpildi atbildīgās institūcijas	13
7. Pārskata sniegšanas un novērtēšanas kārtība	37

Ievads

Darba aizsardzības joma ir piedzīvojusi ievērojamas izmaiņas, kas saistītas gan ar tajā veiktajām reformām, gan Latvijas integrāciju Eiropas Savienībā (turpmāk – ES), kas ievērojami izmainīja gan darba aizsardzības tiesību principus, gan pašu pieeju darba aizsardzības jautājumu risināšanai uzņēmumu līmenī.

Darba aizsardzības jomas attīstības programma 2008. – 2010.gadam (turpmāk – Programma) ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas izstrādāts, lai nodrošinātu Darba aizsardzības jomas attīstības pamatnostādnes 2008. – 2013.gadam noteikto mērķu sasniegšanu.

Darba aizsardzības jomas politikas mērķi, rīcības virzieni un pasākumi tiek plānoti saskaņā ar tādiem nozīmīgiem Latvijas politikas plānošanas dokumentiem, kā Nacionālais attīstības plāns 2007. – 2013.gadam, Latvijas nacionālā Lisabonas programma 2005. – 2008.gadam, kā arī ES jaunā darba aizsardzības stratēģija 2007. – 2012.gadam „Kvalitātes un produktivitātes uzlabošana darbā”.

Izstrādājot Programmu, ņemti vērā 2006.gadā veiktā Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) pētījuma „Darba apstākļi un riski Latvijā” rezultāti, secinājumi un priekšlikumi par darba aizsardzības jomas dažādiem aspektiem, problēmām, darba vides riskiem, tiesību aktiem u.c. jautājumiem.

Programmu izstrādāja darba grupa, kurā piedalījās eksperti no LM, Valsts darba inspekcijas (turpmāk – VDI), Latvijas Darba devēju konfederācijas, Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības un Rīgas Stradiņa universitātes Darba drošības un vides veselības institūta (turpmāk - RSU DDVVI). Par Programmā iekļaujamajiem pasākumiem darba grupu konsultēja ES programmas „Pārejas līdzekļi administratīvās spējas stiprināšanai” *twinning* projekta „Arodveselības un darba drošības sistēma (tālāka attīstība)” ietvaros kontraktētie ārvalstu eksperti no Vācijas un Somijas.

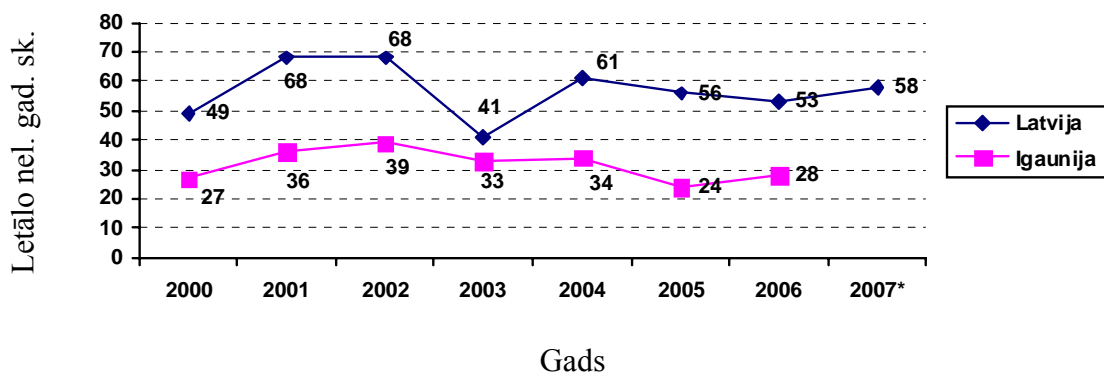
Programmas mērķis ir veicināt Darba aizsardzības jomas attīstības pamatnostādnes 2008. – 2013.gadam noteikto darba aizsardzības politikas mērķu sasniegšanu, nodrošinot drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi Latvijas uzņēmumos, samazinot nelaimes gadījumus darbā bojā gājušo skaitu, kā arī veicināt nodarbināto darba mūža pagarināšanos un visas sabiedrības labklājības līmeņa paaugstināšanos.

Ņemot vērā to, ka Darba aizsardzības jomas attīstības pamatnostādnes 2008. – 2013.gadam ir pieņemtas sešu gadu periodam, tās mērķu sasniegšanai kopā tiks izstrādātas divas programmas – katra trīs gadu periodam, jo šobrīd nav iespējams noteikt pasākumus ilgākam periodam. Otra programma laika posmam no 2011. līdz 2013.gadam tiks izstrādāta, ņemot vērā šīs programmas izpildes rezultātus. Turklāt programmu izstrādi šādiem laika periodiem paredz Ministru kabinetā apstiprinātās Darba aizsardzības jomas attīstības pamatnostādnes 2008.-2013.gadam.

1. Situācijas raksturojums

Viens no rādītājiem, kas raksturo situāciju darba aizsardzības jomā ir darbā notikušo nelaimes gadījumu skaits. Salīdzinot statistikas datus par nelaimes gadījumiem darbā bojā gājušo skaitu Latvijā ar ES valstu vidējiem rādītājiem, jāsecina, ka situācija Latvijā šajā jomā ir starp sliktākajām visā ES.

Diemžēl nelaimes gadījumu darbā uzskaites un reģistrēšanas problēmu dēļ Latvijas kopējais nelaimes gadījumu skaits nav analizējams un salīdzināms ar citām ES dalībvalstīm, bet, rēķinot tikai darbā bojā gājušo skaitu uz 100 000 nodarbinātajiem, jāatzīmē, ka Latvijā darba vietās iet bojā vismaz divas reizes vairāk darbinieku nekā vidēji ES dalībvalstīs. Pēdējos gados Latvijā nelaimes gadījumos darbā bojā gājušo skaits saglabājas ļoti augsts (skat. 1.attēlu).

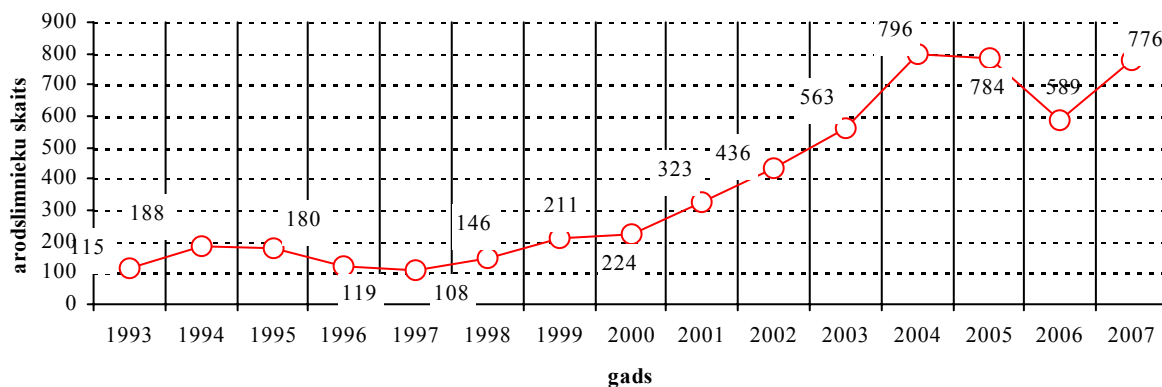

1.attēls. Letālo nelaimes gadījumu skaits Latvijā un Igaunijā (2000.- 2007*.), datu avots: VDI

* - 2007.gada operatīvie VDI dati par 2007.gadu.

Attiecībā uz arodslimībām jāatzīmē, ka tās neraksturo situāciju konkrētajā pārskata gadā, bet gan iezīmē to, kāda tā ir bijusi pirms gadiem 10 – 20, kas parasti ir arodslimības latentais periods. Kaut arī lielākajai daļai arodslimnieku veselības problēmas ir attīstījušās vēl strādājot padomju laikos, 2004. un 2005.gada dati jau daļēji atspoguļo situāciju darba vidē un darba apstākļos pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas un liecina par tā laika slikto darba apstākļu sekām.

Attīstoties tehnoloģijām vairāki darba procesi ir kļuvuši drošāki, tiek izmantotas mazāk kaitīgas vielas, ir pieejams vairāk informācijas par to, kā aizsargāt savu veselību un arī pieejamo individuālo aizsardzības līdzekļu klāsts Latvijā ir kļuvis daudz plašāks nekā pirms 10 gadiem, tomēr reģistrēto arodslimnieku skaits Latvijā pēdējos gados ir strauji pieaudzis (skat. 2.attēlu).

2.attēls. **Pirmreizēji konstatēto arodslimnieku skaits Latvijā (1993. – 2007*.gads)**, datu avots: VDI

* - Dati par 2007.gadu ir VDI rīcībā esošā operatīvā informācija.

Jāatzīmē, ka LM un VDI trūkst zinātniski pētnieciskā atbalsta un informācijas labākai darba aizsardzības politikas plānošanai, izstrādei un monitoringam. Lai nodrošinātu politikas veidotājus (LM) un tās uzraudzītājus (VDI) ar zinātnisko atbalstu, nepieciešams noslēgt līgumu ar RSU DDVVI par šāda atbalsta un pakalpojumu sniegšanu, jo tā ir vienīgā institūcija, kur jau šobrīd strādā 18 eksperti, kas ir kompetenti par dažādiem darba vides jautājumiem un ir līdzdarbojušies darba aizsardzības politikas izstrādē. RSU DDVVI tika izveidots 1997.gadā (2007.gadā pārtopot par RSU aģentūru „Darba drošības un vides veselības institūts”), bet par tā darbības pirmsākumiem var uzskatīt 1966.gadu, kad tika izveidota Rīgas Medicīnas institūta Higiēnas un Arodslimību Laboratorija, kas tad arī uzsāka arodslimību izpēti un darba vides analīzes funkcijas Latvijā. RSU DDVVI ir vairāk kā 40 gadu pieredze darba aizsardzības jomas pētījumu, mērījumu un apmācību organizēšanā (apmēram 35 gadu starptautiskā pieredze) un vairāk kā 30 gadu pieredze darba aizsardzības normu izstrādē (kopā izstrādāts ap vairāk kā 100 metožu dažādu vielu vai parametru normēšanai un noteikšanai, 24 vielām izstrādātas pasaulē unikālas un pilnīgi jaunas noteikšanas metodes). RSU DDVVI kā viens no pirmajiem Latvijā ir reģistrēts Zinātnisko institūciju reģistrā. RSU DDVVI pašlaik nodrošina apmācību 17 akreditētās mācību programmās visām RSU fakultātēm, mācot gan bakalaurus, gan maģistrus, gan arī doktorantus par darba aizsardzības jautājumiem. Laika posmā no 1998.gada RSU DDVVI ir izstrādājis 9 grāmatas, 108 publikācijas un 175 konferenču tēzes par darba aizsardzības jautājumiem. RSU DDVVI darbojas arī kā vairāku Latvijas un starptautisku organizāciju un ekspertu organizāciju kontakta punkts Latvijā, nodrošinot informācijas izplatīšanu un apkopošanu. Sniedzot atbalstu LM darba aizsardzības normatīvo aktu izstrādē, RSU DDVVI pārstāvji pēdējo desmit gadu laikā ir piedalījušies vairāk kā 50 darba grupās, sniedzot savu ekspertu viedokli un konsultācijas par neskaidriem jautājumiem. Kopš 2005.gada RSU DDVVI aktīvi līdzdarbojies jauno VDI inspektoru apmācībā un sagatavošanā par

vairākiem darba vides riskiem un arodveselības jautājumiem. Kopumā RSU DDVVI ir piedalījies vairāk kā 100 jauno darba inspektoru apmācībā.

RSU DDVVI rīcībā ir Latvijā pieredzes bagātākā un labāk aprīkotā darba vides faktoru noteikšanas laboratorija (akreditēta LATAK no 1996.gada) ar vairāk kā 30 gadu darba pieredzi, kas ļauj veikt laboratoriskos mērījumus 9 fizikālajiem, vairāk kā 50 ķīmiskajiem un aptuveni 20 dažādiem mikrobioloģiskajiem darba vides faktoriem. RSU DDVVI ir arī viena no retajām laboratorijām Latvijā, kura var veikt dažādu izstrādājumu un ķīmisko produktu toksikoloģisko novērtējumu (piemēram, jauna produkta izstrādei un reģistrācijai). Iegūto laboratorijas mērījumu datu apstrādei, kā arī informatīvās darba aizsardzības sistēmas un datu bāzes uzturēšanai RSU DDVVI tiek izmantoti 12 datori un viens moderns serveris, kā arī cita biroja tehnika.

RSU DDVVI tehniskās kapacitātes celšanai no ES un valsts līdzfinansējuma līdz šim jau ir ieguldīti vairāk kā 180 000 latu laboratorijas iekārtu iegādei, bet no 2006.gada ES Pārejas programmas projekta „Arodveselības un darba drošības sistēmas tālāka attīstība” *Twining* līguma „Darba aizsardzības sistēmas tālāka attīstība” ietvaros RSU DDVVI tehniskās kapacitātes celšanai ieguldīti vēl aptuveni 330 000 latu. RSU DDVVI piesaiste ir akceptēta MK, pieņemot Darba aizsardzības jomas attīstības pamatnostādnes 2008. – 2013.gadam.

Līdzšinējais RSU DDVVI kopējais gada budžets sastāda aptuveni 200 000 latus (izpildot pašreizējās funkcijas), kur galvenie finansējuma avoti ir sekojoši:

- IZM augstskolu finansējums augstākās izglītības iegūšanai (šo finansējumu RSU saņem caur VM) (aptuveni 50% no kopējā RSU DDVVI budžeta);
- IZM t.s. „zinātnes bāzes finansējums”, kuru valsts nodrošina reģistrētajiem zinātniskajiem institūtiem (aptuveni 17% no kopējā RSU DDVVI budžeta);
- Latvijas Zinātņu padomes finansējums dažādiem pētījumiem (aptuveni 9% no kopējā RSU DDVVI finansējuma);
- Dalība nacionālos un starptautiskos pētījumos (aptuveni 15% no kopējā RSU DDVVI budžeta);
- Dažādi t.s. ekspertu pakalpojumi (piemēram, laboratoriskie mērījumi u.c.) (aptuveni 9% no kopējā RSU DDVVI budžeta).

Latvijas situācijas savā ziņā ir unikāla, jo, atšķirībā no ES „vecajām” dalībvalstīm, kur ļoti pastiprināta uzmanība tiek pievērsta psihosociālajiem darba vides riska faktoriem un to radītajām slimībām, kas tiek klasificētas arī kā arodslimības, Latvijā joprojām ir liels skaits „vecu” darba vides risku radīto problēmu: klasiskās plaušu arodslimības, piemēram, pneimokoniozes, vibrācijas radītās slimības (piemēram, strādājot uz novecojušas lauksaimniecības tehnikas), muskuļu un skeleta sistēmas slimības un saindēšanās ar smagajiem metāliem un ķīmiskām vielām. Tāpat Latvijai raksturīgas arī visā ES jaunās arodslimības – alerģiskās slimības, muskuļu un skeleta sistēmas slimības u.c.

Arī LM pētījuma „Darba apstākļi un riski Latvijā” iegūtie aptauju rezultāti liecina, ka darba aizsardzības jomā ir nopietnas problēmas – darba devējiem ir samērā sliktas zināšanas par darba vidi un darba apstākļiem uzņēmumos, lielākajā daļā uzņēmumu darba aizsardzības tiesību aktu prasības netiek pilnībā ievērotas, bet darbinieki slikti pārzina savas tiesības un pienākumus darba aizsardzības jomā.

Vissliktākā situācija ir tieši ar jauniešu un maz pieredzējušu darbinieku (ar darba stāžu līdz 1 gadam) nodarbināšanu, jo šīs grupas darbinieki ir vissliktāk informēti par darba aizsardzības jautājumiem, un nelaimes gadījumos cietušo skaits šajā grupā ir viens no augstākajiem (gan 2005.gadā, gan 2006.gadā 33% no nelaimes gadījumos cietušajiem atbilstoši VDI darbības 2006.gada pārskatam).

Kā galvenie trūkumi un iemesli esošajai situācijai darba aizsardzības jomā ir minami sekojoši faktori:

- 1) Valsts kontroles un uzraudzības mehānisma (VDI) zemā kapacitāte, kas neļauj veikt uzņēmumu preventīvos apsekojumus pienācīgā līmenī un līdz ar to samazināt iespējamo nelaimes gadījumu rašanās risku;
- 2) Zinātniskā un tehniskā atbalsta trūkums politikas veidotājiem (LM) un tās uzraudzītājiem (VDI), kas ļautu identificēt aktuālākās problēmas, kā arī pareizi izvēlēties prioritātes un plānot preventīvos pasākumus;
- 3) Vienota informācijas centra trūkums valstī par darba aizsardzības jautājumiem, kas sniegtu kvalitatīvu un visiem interesentu līmeņiem nepieciešamo informāciju, sākot ar darba aizsardzības speciālistiem, darba devējiem un darbiniekiem un beidzot ar skolniekiem;
- 4) Bērnu un jauniešu neizglītošana par darba aizsardzības jautājumiem skolās un mācību iestādēs, kā arī formālā pieeja darba drošības instruktāžām darba vietās;
- 5) Ekonomisko stimulu un atbalsta trūkums darba devējiem darba apstākļu uzlabošanai uzņēmumos.

2. Programmas sasaiste ar valdības un ministrijas prioritātēm un atbalstītajiem politikas dokumentiem, kā arī plānošanas reģionu attīstības programmās un stratēģijās noteiktajām prioritātēm

Programma ir izstrādāta, balstoties uz LM stratēģijas 2007. – 2009.gadam 1.4.1.5. un 2.5.apakšpunktā noteiktajām prioritātēm, kas darba aizsardzības jomā paredz nodrošināt VDI efektīvu darbu un uzlabot darba apstākļus uzņēmumos, īstenojot stratēģisku un preventīvu pieeju darba aizsardzības jomā, tai skaitā, samazinot letālo nelaiemes gadījumu darbā skaitu un nodrošinot labāku darba aizsardzības normatīvo aktu ieviešanu.

Programmā noteiktie pasākumi pilnībā iekļaujas stratēģiskajos darbības virzienos un mērķos, kas ir noteikti Nacionālajā attīstības plānā 2007. – 2013.gadam, veicinot gan cilvēka (darba) dzīves kvalitātes uzlabošanu, gan uzņēmumu konkurētspējas palielināšanos.

Programmā iekļautie pasākumi pozitīvi ietekmēs reģionu vidēja termiņa attīstības plānošanas dokumentos (Rīgas reģiona attīstības programma 2005. – 2011.gadam, Latgales attīstības plāns, Zemgales plānošanas reģiona attīstības stratēģija 2003. – 2010.gadam, Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2002.-2010.gadam, Kurzemes reģiona attīstības stratēģijas projekts) noteiktos mērķus darba un dzīves kvalitātes uzlabošanas jomā, kā arī veicinās uzņēmumu konkurētspējas palielināšanos un reģionālo attīstību.

Atbilstoši jomām, ko Latvija noteikusi par prioritārām Lisabonas stratēģijas ieviešanai Latvijas nacionālajā Lisabonas programmā 2005. – 2008.gadam, kā viena no prioritātēm ir noteikta – darba tirgus elastīgums. Lisabonas programma šajā sakarā paredz sekojošo:

- veicināt normatīvo aktu praktisko ieviešanu uzņēmumos darba drošības un veselības aizsardzībai darbā jomā, informēt sabiedrību par šiem jautājumiem, stiprinot sociālo partneru lomu;
- pilnveidot sistēmu darba drošībai un veselības aizsardzībai:
  - uzlabojot VDI infrastruktūru un stiprinot administratīvās spējas;
  - izveidojot Latvijas Nacionālo darba vides institūtu un nodrošinot tā darbību;
  - pilnveidojot darba drošības sistēmu un darba attiecību uzraudzību.

Nosakot Programmas pasākumus darba aizsardzības jomas attīstībai, ņemti vērā Darba aizsardzības jomas attīstības pamatnostādņu 2008. – 2013.gadam mērķi:

1. Darba aizsardzības politikas plānošanas pilnveidošana, iesaistot valsts darba aizsardzības institucionālajā sistēmā Nacionālo Darba vides institūtu zinātniski pamatotas un uz praktiskām problēmām orientētas darba aizsardzības politikas izstrādei un ieviešanai;

2. Valsts kontroles un uzraudzības mehānisma kapacitātes un efektivitātes paaugstināšana;

3. „Preventīvās kultūras” iedzīvināšana sabiedrībā un uzņēmumos, paaugstinot sabiedrības, bet jo īpaši darba devēju un darbinieku zināšanu un informētības līmeni par darba aizsardzības jautājumiem;

4. Ekonomisko stimulu un valsts atbalsta nodrošināšana darba devējiem, palīdzot un motivējot darba vides un darba apstākļu uzlabošanu uzņēmumos.

3. Programmas mērķis un apakšmērķi

Programmas galvenais **mērķis** ir nodrošināt pakāpenisku letālo nelaiemes gadījumu darbā skaita samazināšanos, veicinot drošu un veselībai nekaitīgu darba vidi uzņēmumos, darba mūža pagarināšanos un visas sabiedrības labklājības līmeņa paaugstināšanos.

Programmas apakšmērķi ir šādi:

1. Nelaiemes gadījumu darbā riska samazināšana un labāka darba aizsardzības normatīvo aktu ieviešana praksē:

1.1. VDI kapacitātes stiprināšana un darbības efektivitātes paaugstināšana;

1.2. ekonomisko stimulu un valsts atbalsta nodrošināšana darba devējiem, veicinot darba vides un darba apstākļu uzlabošanu uzņēmumos;

1.3. darba aizsardzības tiesību aktu uzlabošana, samazinot administratīvo slogu darba devējiem, piemērojot „labāka regulējuma” principu;

1.4. darba aizsardzības pakalpojumu kvalitātes uzlabošana;

1.5. sociālā dialoga veicināšana nozaru un uzņēmumu līmenī;

1.6. adekvātas un efektīvas sodu sistēmas ieviešana un sodu piemērošana;

2. Darba aizsardzības politikas plānošanas, izstrādes un monitoringa efektīvizēšana un kapacitātes stiprināšana, noslēdzot līgumu ar RSU DDVVI par zinātniski tehniskā atbalsta sniegšanu LM un VDI;

3. „Preventīvās kultūras” iedzīvināšana sabiedrībā un uzņēmumos, paaugstinot sabiedrības, bet jo īpaši darba devēju un darbinieku apziņas, zināšanu un informētības līmeni par darba aizsardzības jautājumiem;

4. Darba aizsardzības jomā darbojošos speciālistu kompetences un kvalifikācijas līmeņa paaugstināšana;

5. Strādājošo drošības un veselības aizsardzības darbā labāka tiesiskā regulējuma nodrošināšana, izstrādājot jaunus tiesību aktus par līdz šim nenosegtiem jautājumiem.

4. Plānotie programmas politikas rezultāti un darbības rezultāti

Politikas rezultāts: uzlabojusies darba apstākļi Latvijas uzņēmumos un līdz 2010.gadam par 10 % samazinājies nelaimes gadījumos darbā bojā gājušo skaits uz 100 000 nodarbinātajiem (salīdzinājumā ar 2007.gadu).

Darbības rezultāti:

1. Uzlabojusies darba aizsardzības tiesību aktu ievērošana uzņēmumos;
2. Nodrošināta preventīva un efektīva valsts kontrole un uzraudzība darba aizsardzības jomā;
3. Uzlabojusies darba aizsardzības pakalpojumu kvalitāte un pieejamība;
4. Nodrošināta efektīvāka darba aizsardzības politikas plānošana un izstrāde, noslēdzot līgumu ar RSU DDVVI par zinātniski tehniskā atbalsta sniegšanu LM un VDI;
5. Uzlabojusies sabiedrības informētība par darba aizsardzības jautājumiem;
6. Paaugstināta darba aizsardzības apmācības kvalitāte un darba aizsardzības speciālistu kompetence;
7. Palielinājies to bērnu un jauniešu skaits, kas ir izglītoti par darba aizsardzības jautājumiem.

5. Rezultatīvie rādītāji programmas politikas rezultātu un darbības rezultātu sasniegšanai

1.tabula

Politikas rezultāts: uzlabojušies darba apstākļi Latvijas uzņēmumos un līdz 2010.gadam par 10 % samazinājies nelaimes gadījumos darbā bojā gājušo skaits uz 100 000 nodarbinātajiem (salīdzinājumā ar 2007.gadu).	
2. Darbības rezultāti:	3.Rezultatīvie rādītāji:
2.1. Uzlabojusies darba aizsardzības tiesību aktu ievērošana uzņēmumos;	3.1. Riska novērtējums pilnībā un kvalitatīvi veikts (t.sk. izstrādāts preventīvo pasākumu plāns) 55% bīstamo nozaru uzņēmumos un 40% no visiem uzņēmumiem kopā (2006.gadā 24% visu uzņēmumu);
2.2. Nodrošināta preventīva un efektīva valsts kontrole un uzraudzība darba aizsardzības jomā;	3.2. Gadā preventīvi tiek apsekoti 15% no bīstamo nozaru uzņēmumiem, kuros darba devējam jāiesaista kompetenta institūcija saskaņā ar MK 2005.gada 8.februāra noteikumiem Nr.99 „Noteikumi par komercdarbības veidiem, kuros darba devējs iesaista kompetentu institūciju” (turpmāk – bīstamo nozaru uzņēmumi) (2007.gadā – 10%);
	3.3. Gadā tiek veiktas 6 inspicēšanas un informēšanas kampaņas uzņēmumos (2007.gadā – 4 kampaņas), katrā apsekojot vismaz 100 uzņēmumus.
2.3. Uzlabojusies darba aizsardzības pakalpojumu kvalitāte un pieejamība;	3.5. Par 10% palielinājies pakalpojumu saņēmēju pozitīvs vērtējums par darba aizsardzības pakalpojumu kvalitāti (2006.gadā ar kompetento speciālistu sniegto pakalpojumu kvalitāti apmierināti 65% pakalpojumu saņēmēju, bet kompetento institūciju attiecīgi 57%)
2.4. Nodrošināta efektīvāka darba aizsardzības politikas plānošana un izstrāde, noslēdzot līgumu ar RSU DDVVI par zinātniski tehniskā atbalsta sniegšanu LM un VDI;	3.6. Noslēgts līgums ar RSU DDVVI;
2.5. Uzlabojusies sabiedrības informētība par darba aizsardzības jautājumiem;	3.7. 70 % nodarbināto ir praktiski informēti un instruēti par darba vidē esošajiem darba vides riska faktoriem un drošām darba veikšanas metodēm (2006.gadā – 61%);
	3.8. 75% sabiedrības ir informēti par darba aizsardzības jautājumiem, t.sk. 35% ir labi informēti (2006.gadā – 72% un attiecīgi 27%)

2.6. Paaugstināta darba aizsardzības apmācības kvalitāte un darba aizsardzības speciālistu kompetence	3.9. Ar darba aizsardzības kvalitāti un iegūto zināšanu praktisko piemērošanu apmierināti 55% vecāko darba aizsardzības speciālistu, kas absolvējuši universitāti pēc 2009.gada (2006.gadā – 43%).
2.7. Palielinājies to bērnu un jauniešu skaits, kas ir izglītoti par darba aizsardzības jautājumiem.	3.10. 75% jauniešu ir informēti par darba aizsardzības jautājumiem, t.sk. 25% ir labi informēti (2006.gadā – 67% un attiecīgi 17,7%);

6. Galvenie uzdevumi programmas rezultātu sasniegšanai, to realizēšanas laika un finanšu plānojums kā arī par to izpildi atbildīgās institūcijas

Nr.p.k.	Uzdevumi un pasākumi programmas rezultātu sasniegšanai	Izpildes termiņš	Piešķirtais finansējums	Papildus nepieciešamais finansējums, Ls 2008. – 2010.g.	Atbildīgās institūcijas	Plānotais rezultāts
1. Nelaiemes gadījumu darbā riska samazināšana un labāka darba aizsardzības normatīvo aktu ieviešana praksē						
1.1. VDI kapacitātes stiprināšana un darbības efektivitātes paaugstināšana						
1.1.1.	VDI cilvēkresursu plāna izstrāde un ieviešana atbilstoši ES Twinning projekta „Arodveselības un darba drošības sistēmas tālāka attīstība” rezultātiem, nodrošinot inspekcijas apmācības sistēmas (ar A, B, C moduļiem) ieviešanu un inspektoru kvalifikācijas paaugstināšanu, t.sk. inspektoru specializāciju pa nozarēm	2010.g.	-	2008.g. – 170 650* 2009.g. – 173 230* 2010.g. – 176 040*	VDI	2008.g.: 1. Izstrādāts cilvēkresursu plāns; 2. Augstāko profesionālo izglītību ieguvuši 13 inspektori; 3. Pamatapmācību (A moduli) apguvuši 30 inspektori; 4. Specializēto apmācību (B moduli – specializācija pēc bīstamajām nozarēm) apguvuši 14 inspektori; 5. Tālākapmācību (C moduli – kvalifikācijas paaugstināšana) apguvuši 40 inspektori; 6. Pēc jaunās apmācību sistēmas kopā apmācīti 84 inspektori, jeb 54% no visiem inspektoriem.

						<p>2009.g.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Augstāko profesionālo izglītību ieguvuši 23 inspektori; 2. Pamatapmācību (A moduli) apguvuši 22 inspektori; 3. Specializēto apmācību (B moduli – specializācija pēc bīstamajām nozarēm) apguvuši 14 inspektori; 4. Tālākapmācību (C moduli – kvalifikācijas paaugstināšana) apguvuši 40 inspektori; 5. Pēc jaunās apmācību sistēmas kopā apmācīti 75% no visiem inspektoriem. <p>2010.g.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Augstāko profesionālo izglītību ieguvuši 23 inspektori; 2. Pamatapmācību (A moduli) apguvuši 28 inspektori; 3. Specializēto apmācību (B moduli – specializācija pēc bīstamajām nozarēm) apguvuši 14 inspektori;
--	--	--	--	--	--	--

						4. Tālākapmācību (C moduli – kvalifikācijas paaugstināšana) apguvuši 40 inspektori; 5. Pēc jaunās apmācību sistēmas kopā apmācīti 90% no visiem inspektoriem.
1.1.2.	Uzņēmumu inspicēšanas specializācija pēc bīstamības pakāpes	2010.g.	-	-	VDI	60% no bīstamo nozaru apmeklējumiem veikuši inspektori, kas saņēmuši specializēto apmācību, tādējādi nodrošinot efektīvāku un kvalitatīvāku bīstamo nozaru uzņēmumu kontroli.
1.1.3.	Palielināts preventīvo inspicēšanas kampaņu un tajās apsekoto uzņēmumu skaits	2010.g.	-	-	VDI	2008.g.: 4 darba aizsardzības inspicēšanas kampaņas, apsekojot kopā 600 uzņēmumus; 2009.g.: 5 darba aizsardzības inspicēšanas kampaņas, apsekojot kopā 750 uzņēmumus; 2010.g.: 6 darba aizsardzības inspicēšanas kampaņas, apsekojot kopā 900 uzņēmumus;

						Katru gadu preventīvās kampaņas tiek veiktas saskaņā ar VDI konkrētā gada prioritātēm, apmeklējot bīstamāko nozaru uzņēmumus un pastiprināti kontrolējot aktuālākos problēmjautājumus un darba vides riskus šajās nozarēs, kas ļaus samazināt nelaiemes gadījumu risku.
1.1.4.	VDI darbību regulējošo normatīvo aktu izmaiņas, atvieglojot VDI no neraksturīgām funkcijām, tādējādi palielinot VDI kapacitāti tiešo funkciju veikšanai un preventīvās darbības palielināšanai, t.sk.: 1) Grozījumi Ministru kabineta 2001.gada 20.novembra noteikumos Nr. 492 "Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo drošība izglītības iestādēs un to organizētajos pasākumos"; 2) Jauns Valsts darba inspekcijas likums;	2009.g. 2008.g. 2008.g.	- - -	- - -	LM, IZM, EM LM, IZM LM	VDI darba laika sadalījumā preventīvajam darbam tiek atvēlēti 30% no VDI darba laika fonda (2007.gadā – 25%). Ministru kabinetā pieņemti MK noteikumu Nr.492 grozījumi, samazinot VDI noslodzi attiecībā uz skolu apmeklējumiem. Saeimā pieņemts jauns Valsts darba inspekcijas likums, paredzot, ka bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību turpmāk veiks Valsts būvinspekcija nevis VDI (attiecīgi VDI

	3) Grozījumi 1998.gada 24.septembra Bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības likumā;	2008.g.	-	-	EM, LM	Valsts būvinspekcijai materiālos un finanšu līdzekļus, kas saistīti ar bīstamo iekārtu uzraudzības funkciju). Saeimā pieņemti grozījumi Bīstamo iekārtu tehniskās uzraudzības likumā, paredzot, ka bīstamo iekārtu tehnisko uzraudzību turpmāk veiks Valsts būvinspekcija nevis VDI.
	4) Grozījumi Ministru kabineta 2004.gada 13.aprīļa noteikumos Nr. 299 "Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā";	2008.g.	-	-	EM, LM	Ministru kabinetā pieņemti MK noteikumu Nr.299 grozījumi, paredzot, ka VDI turpmāk neveiks būvju pieņemšanu ekspluatācijā.
	5) 04.04.2000 MK noteikumi Nr. 129 "Bīstamo iekārtu reģistrācijas kārtība".	2008.g.	-	-	EM, LM	Ministru kabinetā pieņemti MK noteikumu Nr.129 grozījumi, paredzot, ka bīstamo iekārtu reģistrēšanu turpmāk veiks inspicēšanas institūcijas un Valsts būvinspekcija nevis VDI.
1.1.5.	Integrētās informācijas sistēmas izstrāde, t.sk.	2010.g.	-	2008.g. – 472 500* 2009.g. – 585 500* 2010.g. – 142 000*	VDI, LM	VDI IS nodrošina kvalitatīvu statistisko datu analīzi un nepārtrauktu

				t.sk.:		normatīvo aktu monitoringu darba attiecību un darba aizsardzības jomās.
	1) Esošās situācijas analīze, sistēmas sfēras definēšana, ieviešanas prioritāšu definēšana, augsta līmeņa prasību definēšana, e-pakalpojumu definēšana;	2008.g.	-	2008.g. – 104 000		-Veikta VDI esošās kvalitātes sistēmas un datu bāzes integrēšanas iespēju ekspertīze un saņemts 1 ekspertu ziņojums
	2) Definē prasības procesu optimizēšanai un darba efektivitātes uzlabošanai, definē e-pakalpojumus. (Nodrošina VDI procesu uzlabošanu un pāreju uz risku analīzes bāzētu kontroli);	2009.g.	-	2008.g. – 50 000 2009.g. – 100 000		- izstrādāta VDI integrētā informācijas sistēma, saņemts 1 ekspertu ziņojums.
	3) Informācijas sistēmas pilnveidošana un testēšana (detalizētas prasību specifikācijas izstrāde, sistēmas izstrāde, testēšana). (Nodrošina pāreju uz risku analīzes bāzētu kontroli, procesu optimizēšanu, e-pakalpojumu nodrošināšanu);	2009.g.	-	2008.g. – 318 500 2009.g. – 318 500		
	4) Informācijas sistēmas infrastruktūras nodrošināšana (Nodrošina IS darbināšanu);	2009.g.		2008.g. – 0 2009.g. – 167 000		
	5) IS ieviešana pilota režīmā. (Nodrošina IS ieviešanu);	2010.g.		2008.g. – 0 2009.g. – 65 000		
	6) Pilna pāreja uz jauno IS. (Nodrošina IS ieviešanu);	2010.g.		2008.g. – 0 2009.g. – 0 2010.g. – 37 000		

	7) Darbinieku apmācība. (Nodrošina IS ieviešanu).	2010.g.		2008.g. – 0 2009.g. – 0 2010.g. – 40 000		
1.1.6.	VDI infrastruktūras pilnveidošana, t.sk.:	2010.g.	-	2008.g. – 252 180* 2009.g. – 162 370* 2010.g. – 32 330* t.sk.:	VDI, LM	VDI darbinieku darba vietas iekārtotas atbilstoši darba drošības un veselības aizsardzības prasībām, lai VDI darbinieki varētu labāk un efektīvāk pildīt savus darba pienākumus (izveidota un iekārtota VDI mācību klase un bibliotēka VDI darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanai; 140 darbinieku darba vietas aprīkotas ar jaunām biroja mēbelēm).
	1) Esošo biroja telpu kārtējā remonta un papildus nomāto telpu remonts, pieņemšanas telpu iekārtošana;	2010.g.	-	2008.g. – 70 280 2009.g. – 24 600 2010.g. – 24 600		
	2) Darba vietu aprīkojums – biroja mēbeles;	2010.g.	-	2008.g. – 63 250 2009.g. – 35 140 2010.g. – 7 030		
	3) Biroja tehnikas iegāde;	2009.g.	-	2008.g. – 25 300 2009.g. – 25 300		
	4) VDI iekšējā informatīvā centra (mācību klases un bibliotēkas) izveide un iekārtošana;	2009.g.	-	2008.g. – 87 850 2009.g. – 73 790		
	5) Stuktūrfondu projekta administratīvie un materiāli tehniskie izdevumi.	2010.g.	-	2008.g. – 5 500 2009.g. – 3 540 2010.g. – 710		
1.2. Ekonomisko stimulu un valsts atbalsta nodrošināšana darba devējiem, veicinot darba vides un darba apstākļu uzlabošanu uzņēmumos						
1.2.1.	Darba aizsardzības prakses standartu tiesiskā pamatojuma izstrāde, t.sk.:	2008.g.	-	-	LM	Izstrādāts tiesiskais pamats prakses

	1) grozījumi 2001.gada 20.jūnija Darba aizsardzības likumā;	2008.g.				standartiem, kuru apstiprināšanu veic NTSP Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadome.
	2) grozījumi Nacionālās Trīspusējās sadarbības padomes Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadomes nolikumā.	2008.g.				
1.2.2.	Darba aizsardzības prakses standartu (konkrētām nozarēm) izstrāde un izdošana, t.sk.:	2010.g.	-	2008.g. – 43 830** 2009.g. – 65 750** 2010.g. – 65 750**	RSU DDVVI, LM, VDI, LDDK, LBAS, VM	Izstrādāti 8 prakses standarti par darba aizsardzības prasību piemērošanu 8 izraudzītās nozarēs, tādējādi atvieglojot darba aizsardzības normatīvo aktu ievērošanu šajās nozarēs un palīdzot nodrošināt darbiniekiem drošus un veselībai nekaitīgus darba apstākļus.
	1) Izstrādāts darba aizsardzības prakses standarts būvniecībā;	2008.g.				
	2) Izstrādāts darba aizsardzības prakses standarts biroju darbam;	2008.g.				
	3) Izstrādāts darba aizsardzības prakses standarts kokapstrādei;	2009.g.				
	4) Izstrādāts darba aizsardzības prakses standarts veselības un sociālās aprūpes nozarei ;	2009.g.				
	5) Izstrādāts darba aizsardzības prakses standarts lauksaimniecības nozarei;	2009.g.				
	6) Izstrādāts darba aizsardzības prakses standarts transportēšanas nozarei;	2010.g.				
	7) Izstrādāts darba aizsardzības prakses					

	standarts tekstilizstrādājumu ražošanā un apstrādē (šūšana); 8) Izstrādāts darba aizsardzības prakses standarts mazumtirdzniecības nozarei.	2010.g. 2010.g.				
1.2.3.	Priekšlikumi motivējošai sociālās apdrošināšanas sistēmai pret nelaimes gadījumiem darbā un arodslimībām	2010.g.	-	-	LM, LDDK, LBAS	Informatīvais ziņojums par diferencētu sociālās apdrošināšanas likmju ieviešanas iespējām Latvijā.
1.2.4.	Jauno uzņēmumu „darba aizsardzības informatīvās paketes” izstrāde un izplatīšana	2010.g.	-	2008.g. – 47 000* 2009.g. – 22 500* 2010.g. – 22 500*	LDDK, LM	Izstrādāts (CD un papīra formātā) informatīvais materiāls jauniem uzņēmumiem par darba aizsardzības jautājumiem, kas jāzina un jāievēro uzņēmumiem konkrētās nozarēs attiecībā uz darba aizsardzību (darba aizsardzības pamatprasības, darba devēja pienākumi un tiesības, darba aizsardzības organizēšana, pieejamie pakalpojumi, informācija un valsts atbalsts). 30 000 eksemplāri jauno uzņēmumu „darba aizsardzības informatīvās paketes” nodoti

						Uzņēmumu reģistram tālākai izplatīšanai jaunajiem uzņēmējiem. Informatīvais materiāls ievietots ar darba aizsardzību saistītās mājas lapās (www.osha.lv u.c.).
1.2.5.	Elektroniskas darba vides risku novērtēšanas programmas izstrāde un bezmaksas pieejamības nodrošināšana	2010.g.	-	2008.g. – 0 2009.g. – 0 2010.g. – 119 000 *	LDDK, LM	Izstrādāta un ar darba aizsardzību saistītās mājas lapās (www.osha.lv u.c.) ievietota elektroniska darba vides risku novērtēšanas programma, kas ļauj ērti un viegli visos uzņēmumos pašrocīgi veikt darba vides risku novērtēšanu.
1.2.6.	Bezmaksas darba vides risku novērtēšana un darba aizsardzības pasākumu plāna izstrāde bīstamo nozaru uzņēmumiem	2010.g.	-	2008.g. – 233 330* 2009.g. – 233 330* 2010.g. – 233 330*	LDDK, LM	Kompetento institūciju veikts darba vides risku novērtējums 50 000 darba vietās bīstamo nozaru uzņēmumu.
1.3. Darba aizsardzības tiesību aktu uzlabošana, samazinot administratīvo slogu darba devējiem, piemērojot „labāka regulējuma” principu						
1.3.1.	Veikti grozījumi Ministru kabineta 2003.gada 4.februāra noteikumos Nr.66 „Darba aizsardzības prasības nodarbināto aizsardzībai pret darba vides trokšņa radīto risku”	2008.g.	-	-	LM	Ministru kabinetā pieņemti noteikumu grozījumi, kas samazina darba devējam izstrādājamo dokumentu skaitu.
1.3.2.	Izstrādāti jauni Ministru kabineta noteikumi par kārtību, kādā veicama	2008.g.	-	-	LM	Ministru kabinetā pieņemti jauni Ministru

	obligātā veselības pārbaude					kabineta noteikumi par kārtību, kādā veicama obligātā veselības pārbaude, optimizējot obligāto veselības pārbaudžu veikšanas biežumu atbilstoši reālajiem veselības riskiem.
1.3.3.	Izstrādāti jauni MK noteikumi par nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtību	2008.g.	-	-	LM	Ministru kabinetā pieņemti jauni MK noteikumi par nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanas un uzskaites kārtību, vienkāršojot darba devējiem nelaimes gadījumu izmeklēšanas un uzskaites kārtību, kā arī samazinot nepieciešamo dokumentu daudzumu un apjomu, kas darba devējam ir jāaizpilda, veicot nelaimes gadījumu darbā izmeklēšanu un uzskaiti.
1.3.4.	Grozījumi MK 2002.gada 20.augusta noteikumos Nr.372 „Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus”	2009.g.	-	-	LM	Ministru kabinetā pieņemti MK noteikumu Nr.372 „Darba aizsardzības prasības, lietojot individuālos aizsardzības līdzekļus” grozījumi, samazinot

						nepieciešamo dokumentu daudzumu, kas darba devējam ir jāizstrādā, nosakot nepieciešamos individuālos aizsardzības līdzekļus.
1.3.5.	Grozījumi MK 2005.gada 8.februāra noteikumos Nr.99 „Noteikumi par komercdarbības veidiem, kuros darba devējs iesaista kompetentu institūciju”	2010.g.	-	-	LM	Ministru kabinetā pieņemti MK noteikumu Nr.99 „Noteikumi par komercdarbības veidiem, kuros darba devējs iesaista kompetentu institūciju” grozījumi, samazinot dokumentācijas apjomu, kas darba devējiem ir jāiesniedz VDI, paziņojot par uzņēmumā izveidoto darba aizsardzības sistēmu.
1.4. Darba aizsardzības pakalpojumu kvalitātes uzlabošana						
1.4.1.	Grozījumi MK 2005.gada 8.februāra noteikumos Nr.101 “Noteikumi par prasībām kompetentām institūcijām un kompetentiem speciālistiem darba aizsardzības jautājumos un kompetences novērtēšanas kārtību”	2008.g.	-	-	LM	Ministru kabinetā pieņemti MK noteikumu Nr.101 “Noteikumi par prasībām kompetentām institūcijām un kompetentiem speciālistiem darba aizsardzības jautājumos un kompetences novērtēšanas kārtību”

							grozījumi, paaugstinot prasības darba aizsardzības pakalpojumu sniedzēju kvalifikācijai, kā arī paaugstinot sniegtā pakalpojumu kvalitāti.
1.4.2.	Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā	2008.g.	-	-	LM	Saeimā pieņemti grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kas paredz kompetento institūciju un kompetento speciālistu administratīvo atbildību par nekvalitatīvu darba aizsardzības pakalpojumu sniegšanu.	
1.4.3.	Izveidota kompetento speciālistu sertifikācijas sistēma un noteikti sertifikācijas kritēriji	2008.g.	-	-	LM	Izstrādāti kritēriji un nepieciešamā dokumentācija kompetento speciālistu periodiskai sertifikācijai.	
1.5. Sociālā dialoga veicināšana nozaru un uzņēmumu līmenī							
1.5.1.	Grozījumi Darba aizsardzības likumā	2008.g.	-	-	LM	Saeimā pieņemti Darba aizsardzības likuma grozījumi, kas veicina sociālo dialogu uzņēmumos.	
1.5.2.	Grozījumi MK 2002.gada 17.septembra noteikumos Nr.427 „Uzticības personu	2009.g.	-	-	LM	Ministru kabinetā pieņemti MK noteikumu	

	ievēlēšanas un darbības kārtība”					Nr.427 „Uzticības personu ievēlēšanas un darbības kārtība” grozījumi, veicinot uzticības personu ievēlēšanu un sociālo dialogu uzņēmumos.
1.5.3.	Izstrādāta un izdota rokasgrāmata uzticības personām efektīvāka sociālā dialoga veicināšanai uzņēmumos	2009.g.	-	2008.g. – 0 2009.g. – 10 500*	LBAS, LM	Izstrādāta un izdota 3000 eksemplāros rokasgrāmata uzticības personām efektīvāka sociālā dialoga veicināšanai uzņēmumos.
1.5.4.	Darba koplīgumu datu bāzes izveide par darba koplīgumiem un ģenerālvienošanos nozarēs	2010.g.	-	2008.g. – 25 000* 2009.g. – 5 000* 2010.g. – 2 000*	LBAS, LM	Izveidota un visiem bezmaksas pieejama datu bāze par darba koplīgumiem un ģenerālvienošanos nozarē, kas palīdzēs uzņēmumiem datu bāzē ievietoto informāciju izmantot savu koplīgumu izstrādei un tādējādi veicinās sociālo dialogu uzņēmumā.
1.5.5.	Metodoloģijas izstrāde par darba koplīgumu ekonomiskajiem efektiem – izmaksu un ieguvumu analīzi	2010.g.	-	2008.g. – 0 2009.g. – 35 000* 2010.g. – 10 500*	LBAS, LM	Izstrādāta metodoloģija par darba koplīgumu ekonomiskajiem efektiem – izmaksu un ieguvumu analīze. Realizēti pilotprojekti 5 uzņēmumos.

						Metodoloģijas gala variants publicēts 5000 eksemplāros un izdalīts uzņēmumu pārstāvjiem. Izstrādātā metodoloģija veicinās koplīgumu noslēgšanu un sociālo dialogu uzņēmumos.
1.5.6.	Organizēti semināri par sociālo dialogu uzņēmumos, jo īpaši attiecībā uz darba aizsardzības jautājumu risināšanu.	2010.g.	-	-	VDI, LM, LDDK, LBAS	Organizēti 10 semināri par sociālo dialogu uzņēmumos, jo īpaši attiecībā uz darba aizsardzības jautājumu risināšanu.
1.6. Adekvātas un efektīvas sodu sistēmas ieviešana un sodu piemērošana						
1.6.1.	Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā	2008.g.	-	-	LM	Saeimā pieņemti grozījumi Administratīvo pārkāpumu kodeksā, kas paredz adekvātus sodus par darba aizsardzības tiesību aktu pārkāpumiem, kā arī nosaka pārkāpumu veidus atbilstoši konkrētām darba aizsardzības tiesību aktu prasībām.
1.6.2.	VDI iekšējā vienota sodu kataloga izstrāde atbilstoši jauniešiem administratīvajiem sodiem	2008.g.	-	-	VDI	VDI izstrādāts iekšējais administratīvo sodu katalogs un izplatīts visām Reģionālajām VDI.
2. Darba aizsardzības politikas plānošanas, izstrādes un monitoringa efektīvizēšana un kapacitātes stiprināšana, noslēdzot līgumu ar RSU						

DDVVI par zinātniski tehniskā atbalsta sniegšanu LM un VDI;						
2.1.	Grozījumi Darba aizsardzības likumā	2008.g.	-	-	LM	Saeimā pieņemti grozījumi Darba aizsardzības likumā, deleģējot noteiktas valsts funkcijas RSU DDVVI un nosakot tā lomu atbalsta sniegšanā LM un VDI darba aizsardzības politikas plānošanā, izstrādē un ieviešanā.
2.2.	Noslēgts deleģēšanas līgums ar Rīgas Stradiņa universitātes aģentūru „Darba drošības un vides veselības institūts”	2009.g.	-	-	LM	Noslēgts deleģēšanas līgums starp RSU DDVVI un LM par noteiktu valsts funkciju deleģēšanu darba aizsardzības jomā.
2.3.	Ticamu datu, informācijas un zinātniskā atbalsta nodrošināšana	2010.g.	-	2008.g. – 0 2009.g. – 862 690 2010.g. – 259 880	RSU DDVVI, LM	Divu mazāka apjoma pētījumu veikšana 2009.gadā un viena vispārīga pētījuma un viena mazāka apjoma pētījuma veikšana 2010.gadā par situāciju darba aizsardzības jomā. RSU DDVVI ekspertu līdzdalība un konsultēšana darba aizsardzības politikas izstrādē. Arodslimību un nelaimes gadījumu statistikas analīze,

						salīdzinošās analīzes veikšana.
2.4.	Laboratorisko mērījumu un izmeklējumu nodrošināšana valsts vajadzībām	2010.g.	-	2008.g. – 0 2009.g. – 761 270* 2010.g. – 111 270*	RSU DDVVI, LM, VDI	References laboratorijas izveidošana RSU DDVVI (aparātūras un iekārtu iegāde ķīmisko, fizikālo, bioloģisko un ergonomisko faktoru noteikšanai un analīzei. Nepieciešamā atbalsta sniegšana VDI darba vietu mērījumu nodrošināšanai un ekspertīzes veikšanai (vismaz 50 uzņēmumos).
3. „Preventīvās kultūras” iedzīvināšana sabiedrībā un uzņēmumos, paaugstinot sabiedrības, bet jo īpaši darba devēju un darbinieku apziņas, zināšanu un informētības līmeni par darba aizsardzības jautājumiem						
3.1.	Darba aizsardzības jautājumu integrēšana mācību programmās, t.sk.: 1) darba aizsardzības apmācību moduļu (mācību programmas, mācību materiāli pasniedzējiem) izstrāde profesionālajās izglītības iestādēs; 2) profesionālo izglītības iestāžu pasniedzēju profesionālās pilnveides apmācība par jaunajiem apmācību modeļiem.	2010.g. 2010.g. 2010.g.	-	2008.g. – 0 2009.g. – 21 000* 2010.g. – 34 230* 2008.g. – 0 2009.g. – 21 000* 2010.g. – 21 000* 2008.g. – 0 2009.g. – 0 2010.g. – 13 230*	LBAS, IZM, LM	Izstrādāti 10 apmācību moduļi (mācību programmas, mācību materiāli pasniedzējiem) par darba aizsardzību profesionālajās izglītības iestādēm. 42 pasniedzēji (no 21 profesionālās izglītības iestādes) apmācīti par jaunajiem darba aizsardzības moduļiem.
3.2.	Koncepcijas izstrāde par mācību literatūras izveidi.	2009.g.	-	-	IZM	Ministru kabinetā izskatīta koncepcija par

						mācību literatūras izveidi
3.3.	MK noteikumu izstrāde par kārtību, kādā valsts apstiprina mācību līdzekļu – mācību grāmatu – atbilstību valsts vispārējās izglītības standartiem.	2009.g.	-	-	IZM	Ministru kabinetā pieņemti jauni noteikumi par kārtību, kādā valsts apstiprina mācību līdzekļu – mācību grāmatu – atbilstību valsts vispārējās izglītības standartiem.
3.4.	Informācijas centra izveide RSU DDVVI, t.sk.:	2010.g.	-	2008.g. – 10 000** 2009.g. – 114 790 2010.g. – 134 210	RSU DDVVI, LM	Ar 2010.gadu Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras Nacionālais kontaktpunkts darbojas RSU DDVVI.
	1) Eiropas Darba drošības un veselības aizsardzības aģentūras Nacionālā kontaktpunkta darbības nodrošināšana un nacionālās informācijas padomes sekretariāta nodrošināšana;	2010.g.		t.sk.: 2008.g. – 0 2009.g. – 0 2010.g. – 24 580		2010.gadā RSU DDVVI tiek izveidota darba aizsardzības informatīvo materiālu un referenču datu bāze, darba aizsardzības informācijas centrs, bibliotēka un zvanu centrs, kas bez maksas nodrošina gan darba devējus, gan darbiniekus ar visa līmeņa informāciju par darba aizsardzības jautājumiem.
	2) Latvijas darba aizsardzības informatīvo materiālu un referenču datu bāzes uzturēšana, darbības nodrošināšana;	2010.g.		2008.g. – 0 2009.g. – 12 660 2010.g. – 12 660		2009. un 2010.gadā organizēti 2 semināri 150 cilvēku auditorijai par aktuāliem darba
	3) Darba aizsardzības informācijas centra, tajā skaitā bibliotēkas ierīkošana, tā darbības nodrošināšana un informācijas sniegšana;	2010.g.		2008.g. – 0 2009.g. – 33 830 2010.g. – 23 830		
	4) Pastāvīgās izstādes izveidošana par darba drošības un veselības aizsardzības jautājumiem;	2010.g.		2008.g. – 0 2009.g. – 31 920 2010.g. – 31 870		

	5) Darba aizsardzības jautājumu zvanu centra iekārtošana un uzturēšana un darbības nodrošināšana;	2010.g.		2008.g. – 0 2009.g. – 29 410 2010.g. – 26 330		aizsardzības jautājumiem. Izdoti aktuāli informatīvie materiāli par darba aizsardzības jautājumiem: 2008.gadā – 2 materiāli; 2009. un 2010.gadā – 3 materiāli (katrā). Sākot ar 2010.gadu tiek izdota darba aizsardzības informatīvā avīze (4 reizes gadā, 1000 eksemplāros katrs metiens).
	6) Semināru rīkošana par aktuāliem darba aizsardzības jautājumiem;	2010.g.		2008.g. – 0 2009.g. – 6 970 2010.g. – 6 970		
	7) Dažādu darba aizsardzības informatīvo materiālu izstrāde un iespiešana;	2010.g.		2008.g. – 10 000** 2009.g. – 10 000** 2010.g. – 10 000**		
	8) Darba aizsardzības informatīvās avīzes izdošana.	2010.g.		2008.g. – 0 2009.g. – 0 2010.g. – 7 970		
3.5.	VDI sabiedrības informēšanas stratēģijas izstrāde un realizācija, t.sk.	2010.g.	-	2008.g. – 268 210* 2009.g. – 286 510* 2010.g. – 275 960*	VDI, LM	Veikts komunikāciju audits, izstrādāta sabiedrības informēšanas stratēģija. Īstenotas 5 sabiedrības informēšanas kampaņas. Īstenoti 12 TV un 12 radio raidījumi par VDI kompetencē esošiem jautājumiem.
	1) Komunikāciju audits;	2008.g.		2008.g. – 6 040*		
	2) Sabiedrības informēšanas stratēģijas izstrāde;	2008.g.		2008.g. – 21 080*		
	3) Sabiedrības informatīvo kampaņu īstenošana;	2010.g.		2008.g. – 49 200* 2009.g. – 98 390* 2010.g. – 98 390*		
	4) Izglītojošie TV un radio raidījumi par VDI kompetencē esošiem jautājumiem;	2010.g.		2008.g. – 42 170* 2009.g. – 42 170* 2010.g. – 42 170*		

	5) Izglītojošo īsfilmu un multfilmu izveide un izplatīšana par VDI kompetencē esošiem jautājumiem;	2010.g		2008.g. – 63 250* 2009.g. – 63 250* 2010.g. – 63 250*		
	6) Informēšanas pasākumu organizēšana visos reģionos par darba attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu prasībām un ieviešanas instrumentiem darba devējiem un darbiniekiem;	2010.g		2008.g. – 18 270* 2009.g. – 18 270* 2010.g. – 18 270*		
	7) Jaunu vadlīniju izstrāde, izdošana un izplatīšana par VDI kompetences jautājumiem;	2010.g		2008.g. – 18 270* 2009.g. – 18 270* 2010.g. – 18 270*		
	8) Esošo vadlīniju aktualizēšana, tulkošana uz krievu valodu, izdošana un izplatīšana;	2010.g		2008.g. – 10 190* 2009.g. – 10 190* 2010.g. – 10 190*		
	9) VDI institucionālās identitātes stiprināšana;	2010.g		2008.g. – 17 820* 2009.g. – 14 060* 2010.g. – 3 510*		
	10) ESF projekta administratīvie un materiāli tehniskie uzdevumi.	2010.g		2008.g. – 21 900* 2009.g. – 21 900* 2010.g. – 21 900*		
3.6.	Darba devēju apmācība par darba aizsardzības jautājumiem	2010.g	-	2008.g. – 19 600* 2009.g. – 25 200* 2010.g. – 25 200*	LDDK, LM	Īstenotas 90 apmācības darba devējiem Rīgā un 6 Latvijas reģionos par darba aizsardzības jautājumiem.
3.7.	Bezmaksas darba vides risku novērtējuma	2010.g.	-	2008.g. – 116 670*	LDDK, LM	Veikts darba vides risku

	nodrošināšana, darba aizsardzības pasākumu plāna izstrāde un nodarbināto apmācība par darba aizsardzības jautājumiem bīstamo nozaru uzņēmumiem			2009.g. – 116 670* 2010.g. – 116 670*		novērtējums un sastādīts darba aizsardzības pasākumu plāns par 50 000 bīstamo nozaru uzņēmumu darba vietām, kā arī veikta šajos uzņēmumos strādājošo apmācība (instruēšana) par darba vides riskiem, drošiem darba paņēmieniem un preventīvo kultūru uzņēmumos
4. Darba aizsardzības jomā darbojošos speciālistu kompetences un kvalifikācijas līmeņa paaugstināšana						
4.1.	Jauni MK noteikumi par apmācību darba aizsardzības jautājumos	2008.g.	-	-	LM	Ministru kabinetā pieņemti jauni MK noteikumi „Noteikumi par apmācību darba aizsardzības jautājumos”, paredzot prasības darba aizsardzības speciālistu kvalifikācijas paaugstināšanai.
4.2.	Arodslimību diagnostikas kritēriju izstrāde	2009.g.	-	-	Latvijas Arodslimību ārstu biedrība	Latvijas arodslimību ārstu biedrība izstrādājusi un pieņēmusi arodslimību diagnostikas kritērijus svarīgākajās diagnožu grupās.
4.3.	Arodslimību ārstu apmācība par arodslimību diagnostikas kritērijiem	2010.g.	-	-	Latvijas Arodslimību	Par arodslimību diagnostikas kritērijiem

					ārstu biedrība	apmācīti 400 arodslimību ārsti.
4.4.	Darba aizsardzības palīgspeciālistu (ergonomistu, toksikologu, darba vides higiēnistu, u.c.) sagatavošana	2010.g.	-	2008.g. – 0 2009.g. – 23 830 2010.g. – 23 830	RSU DDVVI, LM	Rīgas Stradiņa universitātē izveidota jauna maģistra līmeņa mācību programma ar apakšspecializāciju ergonomistiem, toksikologiem un darba vides higiēnistiem. 2009.gadā mācības sākuši 18 speciālisti. 2010.gadā mācības sākuši 18 speciālisti.
5. Strādājošo drošības un veselības aizsardzības darbā labāka tiesiskā regulējuma nodrošināšana, izstrādājot jaunus tiesību aktus par līdz šim nenosegtiem jautājumiem						
5.1.	Jauni MK noteikumi par darba aizsardzības prasībām nodarbināto aizsardzībai pret optiskā starojuma radīto risku.	2009.g.	-	-	LM	Ministru kabinetā pieņemti jauni MK noteikumi par darba aizsardzības prasībām nodarbināto aizsardzībai pret optiskā starojuma radīto risku.
5.2.	Jauni MK noteikumi par darba aizsardzības prasībām nodarbināto aizsardzībai pret elektrības radīto risku	2010.g.	-	-	LM, EM	Ministru kabinetā pieņemti jauni MK noteikumi par darba aizsardzības prasībām nodarbināto aizsardzībai pret elektrības radīto risku.
5.3.	Jauns tiesiskais regulējums par pašnodarbināto darba drošību un veselības	2010.g.	-	-	LM, EM	Izstrādāts tiesiskais regulējums

	aizsardzību					pašnodarbināto drošības un veselības aizsardzībai darbā.
--	-------------	--	--	--	--	--

* - ES struktūrfondu finansējums

** - Darba negadījumu speciālā budžeta finansējums preventīvajiem pasākumiem.

Izmantoto saīsinājumu saraksts

DLTSA – Darba lietu trīspusējās sadarbības apakšpadome

RSU DDVVI – Rīgas Stradiņa universitātes aģentūra „Darba drošības un vides veselības institūts”

EM - Ekonomikas ministrija

IZM - Izglītības un zinātnes ministrija

LBAS - Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība

LDDK - Latvijas Darba devēju konfederācija

LM - Labklājības ministrija

MK – Ministru kabinets

VDI - Valsts darba inspekcija

VM – Veselības ministrija

7. Pārskata sniegšanas un novērtēšanas kārtība

Par uzdevumu izpildi LM sagatavos un iesniegs Ministru kabinetā informatīvo ziņojumu (par 2008.gadu - līdz 2009.gada 1.aprīlim, par 2009.gadu - līdz 2010.gada 1.aprīlim).

Lai novērtētu programmas mērķu sasniegšanu un rezultātus, 2010.gadā tiks veikts visaptverošs pētījums par darba apstākļiem un riskiem Latvijā. LM, pamatojoties uz pētījuma rezultātiem, sagatavos informatīvo ziņojumu par programmas izpildi, ko iesniegs MK līdz 2011.gada 1.jūlijam.

Labklājības ministre	Valsts sekretāra p.i.	Par kontroli atbildīgā amatpersona	Juridiskā dienesta vadītājs	Par politikas plānošanu un koordināciju atbildīgā amatpersona	Atbildīgā amatpersona
I.Purne	I.Alliks	Z.Uzuliņa	E.Korčagins	I.Kārklīņa	M.Vīksne